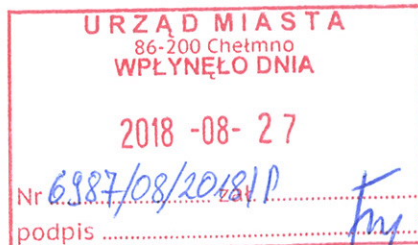

RIO-KF-4104-22/2018

Bydgoszcz, dnia 23 sierpnia 2018 r.

Pan
Mariusz Kędziński
Burmistrz Chełmna
ul. Dworcowa 1
85-200 Chełmno

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j. t. Dz. U. z 2016 r., poz. 561) oraz § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Miasta w Chełmnie kontrolę problemową gospodarki finansowej Gminy Miasta Chełmno w zakresie dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ich przeznaczania w latach 2016-2017, udokumentowaną protokołem kontroli Nr RIO/KF/22/2018 z dnia 27 lipca 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Burmistrzowi w dniu jego podpisania.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE.

W wyniku przeprowadzonej kontroli gospodarki finansowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak aktualnej uchwały organu stanowiącego w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (strona 10-11 protokołu kontroli),

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że w obiegu prawnym w latach 2016-2018 obowiązywała uchwała Rady Miasta Chełmna Nr XLII/272/2014 z dnia 25 lutego 2014 r.

w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 87), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2015 r., dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie, m.in. art. 61, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zachowują moc na okres na jaki zostały wydane jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Tym samym organ stanowiący winien był podjąć nową uchwałę. Osobą odpowiedzialną za powstałą nieprawidłowość jest Burmistrz Chełmna, który w oparciu o art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, przygotowuje projekty uchwał rady gminy (miasta). Z wyjaśnień udzielonych podczas kontroli przez Burmistrza Chełmna wynika, że niezłożenie projektu uchwały było wynikiem przeoczenia. Jednocześnie Burmistrz poinformował, że projekt uchwały wraz z uzasadnieniem w tej sprawie złożył do Biura Rady Miasta Chełmna w dniu 27 czerwca 2018 r.

- zastosowanie nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów poprzez:
  - ujęcie w latach 2016-2017 dochodów jednostki w wysokości 2.851,56 zł stanowiących odsetki od nieterminowo uregulowanych opłat za gospodarowanie odpadami w paragrafie 092 „*Wpływy z pozostałych odsetek*” (rozdział 90002) zamiast w paragrafie 091 „*Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat*” tego rozdziału (strony 16-18 protokołu kontroli),
  - zaklasyfikowanie w 2017 r. wpływów z tytułu zwrotu kosztów upomnień w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 5.233,30 zł w rozdziale 90002, w paragrafie 069 „*Wpływy z różnych opłat*” zamiast w rozdziale 90002 paragrafie 064 „*Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień*” (strona 18 protokołu kontroli),

Kontrolujący ustalił, że odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Skarbnik Chełmna. Uchwałą Rady Miasta Chełmna Nr XLVIII/279/2018 z dnia 22 maja 2018 r. wprowadzono do budżetu prawidłowe klasyfikacje budżetowe ww. dochodów. Z uwagi na powyższe odstąpiono od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

- naruszenie w latach 2016-2017 zasady niezwłoczności przesyłania zobowiązanemu upomnienia, w sytuacji gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne (strony 31-32 protokołu kontroli),

Na skutek działań kontrolnych stwierdzono, że w latach 2016-2017 doszło do opóźnień w wysyłaniu upomnień, w sytuacjach o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2367 ze zm.). Przepis ten obliguje wierzycieli do przesyła zobowiązany upomnień niezwłocznie, jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały

podjęte działania informacyjne. Jak ustalił kontrolujący opóźnienia te wynosiły 4 miesiące i dotyczyły należności w łącznej wysokości 24.610,73 zł, w tym za 2016 r. 6.438,50 zł i za 2017 r. 18.172,23 zł. Pojęcie „niezwłoczności” w działaniu wierzyciela przy wystawianiu upomnień czy tytułów wykonawczych nie zostało zdefiniowane nie tylko w przepisach o charakterze egzekucyjnym i podatkowym, lecz w jakiegokolwiek dziedzinie prawa. Próbę bliższego doprecyzowania tego sformułowania podjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 grudnia 2006 r. w którym stwierdził (na gruncie ustawy Kodeks cywilny), że: (...) użytego w art. 455 K.c. terminu „niezwłocznie” nie należy utożsamiać z terminem natychmiastowym, termin „niezwłocznie” oznacza bowiem termin realny, mający na względzie okoliczności miejsca i czasu. Powodem wystąpienia tej nieprawidłowości było dokonanie, przez kontrolowaną jednostkę, zmiany w roku 2016 oprogramowania służącego do ewidencji dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami, jak również ewidencjonowania upomnień i tytułów wykonawczych. Program ten nie miał zaimplementowanej opcji automatycznego wystawiania upomnień w momencie, gdy zobowiązanie przekraczało dziesięciokrotność kosztów upomnienia. Wpływ na opóźnienia w wystawianiu upomnień miało również znaczne obciążenie pracowników pracą w związku ze zmianą stawki opłaty za gospodarowanie odpadami. Dodatkowo w 2017 r. nastąpiła zmiana rachunków bankowych i pomimo faktu, że mieszkańcy zostali o tej zmianie poinformowani nadal wpłat dokonywano na zamknięte już rachunki. Osobami odpowiedzialnymi za opóźnienie w wysyłaniu upomnień są: Specjalista ds. podatków i opłat lokalnych oraz Specjalista ds. księgowości, którym kierownik jednostki pisemnie powierzył obowiązki w tym zakresie.

- nieprawidłowe zaewidencjonowanie w latach 2015-2017 na kontach księgowych pozabilansowych 998 „*Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego*” i 999 „*Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat*” prawnego zaangażowania wydatków budżetowych powstałych w oparciu o umowę Nr GM-OŚ.272.15.2015.JB z dnia 15 grudnia 2015 r. na kwotę 9.424.512,00 zł (strony 44-45 protokołu kontroli),

W wyniku działań kontrolnych stwierdzono, że badana jednostka błędnie ewidencjonowała prawne zaangażowanie wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym poprzez kwartalne ewidencjonowanie na stronie Ma konta 998, uprzednio zaksięgowanych na koncie 130 „*Rachunek bieżący jednostki*”, zamiast wartości umowy, której wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Zwrócić należy uwagę, iż zaangażowanie wydatków jest to proces poprzedzający ich płatność i w momencie zaciągnięcia zobowiązania np. zawarcia umowy, czynność ta winna być ujawniona w księgach jednostki. W przypadku zawarcia umowy wieloletniej, tak jak w analizowanym przypadku, na stronie Ma konta 999 należało zaewidencjonować wysokość wydatków przyszłych lat, tj. wykraczających poza 2015 r. W okresie 2015-2017 na koncie 999 nie została zaewidencjonowana żadna kwota, podczas gdy umowa obejmowała okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2019 r., a wartość umowy stanowiła 9.424.512,00 zł. Sposób prowadzenia ewidencji prawnego zaangażowania wydatków w badanej jednostce naruszał zasady funkcjonowania tych kont wskazane w załączniku

Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przyczyną powstałej nieprawidłowości była wadliwa interpretacja wyżej zacytowanego przepisu. Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest Specjalista ds. księgowości budżetowej, której kierownik jednostki powierzył prowadzenie ewidencji na kontach 998 i 999, na mocy zakresu obowiązków przyjętych przez pracownika w dniu 19 lutego 2015r. Konta 998 i 999 od początku roku 2018 prowadzone są w sposób prawidłowy, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont wskazanymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911). W związku z powyższym odstąpiono od wydania zalecenia pokontrolnego.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, które nie zostały usunięte w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań, które wyeliminują wszystkie nieprawidłowości z prac podległych służb, usprawnią ich działalność i zapobiegą ich powstawaniu w przyszłości. Wobec powyższego proszę o:

1. Przedstawienie Radzie Miasta Chelmną projektu uchwały w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, który to projekt umożliwi organowi stanowiącemu podjęcie stosownej uchwały, o której mowa w art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1454).
2. Przestrzeganie zasady niezwłocznego wysyłania upomnień zobowiązanym, w sytuacji gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, stosownie do postanowień wynikających z treści § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1483).

Zgodnie z art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych uprzejmie proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia.

Przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych niezgodnych z prawdą podlega karze określonej w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby na warunkach określonych w art. 9 ust. 4 i 5 ustawy.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy
Daniel Jurewicz

Do wiadomości:

- Przewodniczący Rady Miasta Chełmno,
- Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, Zespół Zamiejscowy w Toruniu

